

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Więcej zgłoszeń o możliwych naruszeniach praw dziecka **str. 3**
- Posłowie AWPL-ZChR proponują, by raz do roku optacji seniorom 90 procent kosztów leczenia w sanatorium **str. 6**

Rota

- XX Festiwal Polskich Przedszkoli na Litwie „Rozśpiewane przedszkole” **str. 1**
- To wyjątkowe miejsce, przytulne, pachnące **str. 1**
- Wielki triumf Igi Świątek w turnieju WTA w Indian Wells **str. 24**

PRENUMERATA 2024

Do 19 kwietnia
trwa prenumerata
na maj
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Niedziela Palmowa – od męczeństwa do zwycięstwa

FOT. MARLENA PASZKOWSKA

Niedziela Palmowa, zwana również Niedziela Męki Pańskiej, a w polskiej tradycji ludowej Kwietną lub Wierzbną Niedziela, została ustanowiona na pamiątkę uroczystego wjazdu Jezusa do Jerozolimy, kiedy to mieszkańcy miasta witali Go, machając gałązkami palmowymi.

W tradycji Kościoła tego dnia organizowane są procesje palmowe. Zwyczaj ten, zapoczątkowany w Jerozolimie w IV wieku, z czasem przyjął się w całym świecie chrześcijańskim. Palma miała symbolizować zarówno męczeństwo, jak i zwycięstwo Zbawiciela oraz nieśmiertelną duszę. Obrzęd poświęcenia gałązek wprowadzono do liturgii Kościoła katolickiego w XI wieku.

W liturgii tego dnia kluczowe są dwa momenty: radosna procesja z palmami oraz czytanie – jako Ewangelii – Męki Pańskiej według jednego z trzech ewangelistów: Mateusza, Marka lub Łukasza, bo Mękę Pańską wg św. Jana czyta się podczas liturgii Wielkiego Piątku. W ten sposób Kościół

(Dokończenie na str. 2)

Konferencja prasowa przedstawicieli AWPL-ZChR w Sejmie RL

Nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych

W poniedziałek, 18 marca, w Sejmie RL odbyła się konferencja z udziałem polityków Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR). Podczas konferencji poruszono takie kwestie jak zwiększenie budżetu na obronność, jak też kwestie związane z dyskryminowaniem szkół mniejszości narodowych.

Waldemar Tomaszewski, przewodniczący AWPL-ZChR, podkreślił jak ważna jest obecnie kwestia dotycząca pozyskania dodatkowych środków na obronę kraju oraz przedstawił stanowisko partii w sprawie źródeł finansowania rozwoju obronności.

Finansowanie obronności –

opodatkowanie aktywów bankowych zamiast wzrostu podatków

Europoseł stanowczo opowiedział się przeciwko zwiększaniu podatków, co uderzyłoby w zwykłego mieszkańca kraju. AWPL-ZChR proponuje w zamian opodatkowanie aktywów

(Dokończenie na str. 5)

Minister Anušauskas: zostałem poproszony o ustąpienie miejsca innemu politykowi

W piątek, 15 marca, minister ochrony kraju Arvydas Anušauskas złożył na ręce premier Ingridy Šimonytė rezygnację z funkcji ministra.

Podając się do dymisji minister Anušauskas spotkał się z prezydentem Gitanasem Nausėdą. Po tym spotkaniu minister powiedział dziennikarzom, że został poproszony przez premier o zamienieniu się miejscami z innym politykiem.

Anušauskas, mówiąc o okolicznościach swojej dymisji, wspominał kierowaną pod jego adresem krytykę dotyczącą wzmocnienia armii. Zaznaczył, że nie zgadza się z tymi oskar-

żeniami. Dodał też, że zapobiegł próbom przekupstwa pracowników ochrony kraju. „Tak, musiałem zatrzaskać drzwi firmom, które próbowały przekupić pracowników ochrony kraju, oferując nielegalne wynagrodzenia. Ale znaleźli otwarte drzwi do innych polityków, a Ministerstwo Ochrony Kraju natychmiast otrzymało propozycje i listy od polityków, aby „więcej rozmawiać”. O niektórych z nich, w

(Dokończenie na str. 3)

Niedziela Palmowa – od męczeństwa do zwycięstwa

(Dokończenie ze str. 1) podkreśla, że triumf Chrystusa i jego ofiara są ze sobą nierozdzielnie związane.

Niedziela Palmowa wprowadza nas coraz bardziej w nastrój Świąt Paschalnych. Kościół zachęca, aby nie ograniczać się tylko do radosnego wymachiwania palmami i okrzyku: „Hosanna Synowi Dawidowemu!”, ale wskazuje drogę jeszcze dalszą – ku

Wieczernikowi, gdzie „chleb z nieba zstąpił”. Potem wprowadza w ciemny ogród Getsemani, pozwala odczuć dramat Jezusa uwięzionego i opuszczonego, daje zasmakować Jego cierpienie w pretorium Pilata i odrzucenie przez człowieka. Wreszcie zachęca, aby pójść dalej, aż na sam szczyt Golgoty i wytrwać do końca. Chrześcijanin nie może obojętnie przejść wobec wiszącego

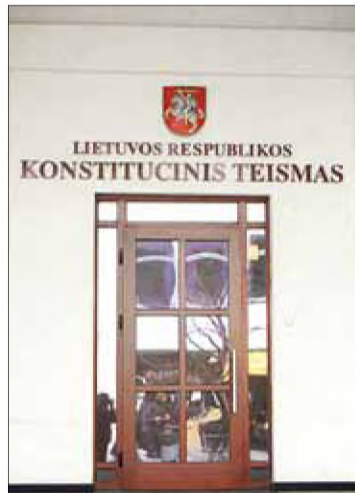
na krzyżu Chrystusa, musi zostać do końca, aż się wszystko wypełni... Musi potem pomóc zdjąć Go z krzyża i mieć odwagę spojrzeć w oczy Matce trzymającej na rękach ciało Syna, by na końcu wreszcie zatoczył ciężki kamień na Grób. A potem już tylko pozostaje mu czekać na tę Wielką Noc... To właśnie daje nam Wielki Tydzień, rozpoczynający się Niedzielą Palmową.

Sąd Konstytucyjny: Konwencja stambulska nie jest sprzeczna z Konstytucją

Konwencja stambulska, czyli Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej nie jest sprzeczna z Konstytucją. Tak orzekł 14 marca Sąd Konstytucyjny.

We wrześniu zeszłego roku litewski Sejm złożył wniosek do Sądu Konstytucyjnego o zbadanie zgodności Konwencji stambulskiej z Konstytucją. Sąd Konstytucyjny został poproszony o wyjaśnienie, czy użyte w Konwencji pojęcia takie jak „społeczny aspekt płci”, „płeć społeczna”, „niestereotypowe role oparte na społecznym aspekcie płci”, „niestereotypowe role płciowe” nie są sprzeczne z Konstytucją.

Sąd Konstytucyjny zwrócił uwagę, że celem Konwencji stambulskiej jest ochrona kobiet przed wszelkimi formami przemocy, zapobieganie przemocy wobec ko-

biet, wymierzanie kar sprawcom, a także eliminowanie dyskryminacji kobiet i promowanie równości płci. Według Sądu, kraje, które ratyfikowały konwencję, mają swobodę decydowania o tym, kiedy zapewnione zostanie zastoso-

wanie postanowień konwencji.

Sąd Konstytucyjny, oceniając pojęcie „społecznego aspektu płci”, podkreślił, że jest to traktowane jako powód ewentualnej przemocy. A pojęcie „płci społecznej”, użyte w Konwencji stambulskiej, ma na celu zwalczanie przemocy, która może być wywołana rolami, zachowaniem, czynnościami lub cechami zwykle przypisywanymi kobietom.

W 2013 roku Litwa podpisała Konwencję stambulską, ale jej nie ratyfikowała.

Krytycy Konwencji stambulskiej wskazują na to, że Konwencja ta zaciera granice między płciami, otwiera furtkę do kwestionowania i negacji tradycyjnego modelu rodziny oraz wprowadza nową definicję małżeństwa.

Na podst. ELTA

„Omniva LT” zwalnia 66 pracowników

„Omniva LT”, zajmująca się działalnością pocztową i kurierską, zamierza zwolnić 66 pracowników – donosi ELTA.

O zwolnieniu pracowników Urząd Zatrudnienia został powiadomiony 8 marca.

„Omniva LT”, zarządzana przez estońską firmę „Eesti Post”, działa na Litwie od 2005 roku i obecnie ma siedzibę w Wilnie.

Według danych rejestru osób prawnych, firma w 2022 roku miała przychody w wysokości 26,2 mln euro, zarobiła 1,2 mln euro zysku netto.

Według danych „SoDry”, według stanu na dzień 14 marca

tego roku spółka zatrudniała 484 pracowników, których przeciętne wynagrodzenie wypłacone w

styczniu wyniosło 1759,52 euro (około 1130 euro „na rękę”).

Członek zarządu i dyrektor wykonawczy „Omniva” Ka-

stytis Valantinas powiedział, że planowane zmiany związane są z modernizacją procesu dystrybucji przesyłek. „Omniva” inwestuje i wkrótce otwoczy w Kownie nowe centrum logistyczne, które będzie najnowocześniejsze w krajach bałtyckich i będzie wyposażone w zautomatyzowane linie dystrybucyjne, co usprawni proces dystrybucji przesyłek „Omniva”. Niestety, w związku z automatyzacją procesu dystrybucji przesyłek będą zwolnienia w dziale dystrybucji przesyłek w Wilnie i regionach.

Na podst. ELTA

Stopa bezrobocia na Litwie wynosi 9,3 proc.

1 marca na Litwie było 165,7 tys. osób bez pracy, a wskaźnik bezrobocia był taki sam jak i w styczniu – 9,3 proc. – poinformował Urząd Zatrudnienia.

Na rynku pracy najbardziej poszukiwani byli wykwalifikowani i niewykwalifikowani ro-

botnicy budowlani (drogowcy, betoniarze, murarze, tynkarze, niewykwalifikowani robotnicy budowlani), operatorzy maszyn do robót ziemnych, rolniczych i leśnych (traktorzyści, operatorzy koparek).

Sporo ofert pracy było dla

sprzedawców, kierowców autobusów, stolarzy, pomocników kuchacza, pielęgniarek, kucharzy, asystentów pracowników socjalnych.

Według stanu na 1 marca na Litwie pracowało 1,45 mln osób.

Na podst. uzt.lt

Tydzień Miłosierdzia Bożego w Wilnie. Zostanie odprawionych 58 Mszy św.

Od 31 marca do 7 kwietnia w Wilnie odbędzie się Tydzień Miłosierdzia Bożego.

„W tym roku, z okazji 90. rocznicy namalowania obrazu Jezusa Miłosiernego, zapraszamy wszystkich na wielki odpust Miłosierdzia Bożego w Wilnie, przy jedynym oryginalnym obrazie. Tutaj księża nie tylko ze wszystkich diecezji na Litwie, ale także z zagranicy będą dzielić się mądrością o Bożym Miłosierdziu, zostanie odprawionych aż 58 Mszy św. w waszych intencjach za żywych i zmarłych, prosząc o potrzebne im łaski” – informuje Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie.

Intencje zostaną uroczyście złożone pod obrazem Jezusa Miłosiernego 31 marca podczas Mszy św. o godz. 12.00.

Zapisane intencje należy przynieść do zakrystii Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie (ul. Dominikonų 12) lub wypełnić specjalny formularz na stronie <https://gailistingumas.lt/misiu-intencijos/>. „Zapraszamy do wzięcia udziału w tym wielkim święcie na żywo, a jeśli nie ma takiej możliwości, to dołącz do transmisji na stronie www.gailistingumas.lt lub na naszym koncie na Facebooku” – zaprasza Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Wilnie.

Program Tygodnia Miłosierdzia Bożego: <https://gailistingumas.lt/dievo-gailestingumo-savaite-2024/>

Fot. Jerzy Karpowicz

Centralna Przychodnia Rejonu Wileńskiego szuka kierownika – wynagrodzenie około 10 tysięcy euro

Ogłoszono konkurs na stanowisko kierownika (naczelnego lekarza/dyrektora) Centralnej Przychodni Rejonu Wileńskiego.

„Jednym z istotnych aspektów zapewniających sprawną i efektywną pracę instytucji jest silne kierownictwo. Do tego potrzeba kompetentnych, elastycznych i kreatywnych menedżerów, którzy zarządzają procesami, potrafią zbudować silny zespół i skupić się na potrzebach ludzi” – czytamy w komunikacie Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Nowy kierownik przychodni będzie mógł liczyć na wynagrodzenie w wysokości 9757 euro (część stała) przed opodatkowaniem.

Na podst. vrsa.lt

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

Wydanie internetowe: www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:

ZSA „Rejspa” Kalvines 5, Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:

LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Rita Tamašunienė została starostą Mieszanej Grupy Posłów

Posłanka Akcji Wyborczej Polaków na Litwie-Związku Chrześcijańskich Rodzin Rita Tamašunienė została jednogłośnie wybrana na starostę Mieszanej Grupy Posłów.

Do zmiany na stanowisku starosty grupy, w skład której wchodzi niezrzeszeni w innych frakcjach posłowie, doszło na posiedzeniu Mieszanej Grupy Posłów dnia 14 marca.

Dotychczasowa starosta Mieszanej Grupy Posłów posłanka

Agnė Širinskienė złożyła propozycję zmiany na stanowisku starosty i zaproponowała kandydaturę Rity Tamašunienė. Posłowie jednogłośnie poparli zmianę na stanowisku starosty. Zastępcą starosty został poseł Aidas Gedvilas.

Mieszana Grupa Posłów liczy obecnie 12 posłów. Należą do niej 2 posłowie z AWPL-ZChR – Rita Tamašunienė i Czesław Olszewski, a także Aidas Gedvilas, Andrius Palionis, Beata Pietkiewicz, Jonas Pinskus, Mindaugas Puido-

kas, Agnė Širinskienė, Remigijus Žemaitaitis, Artūras Skardžius, Justas Džiugelis i Vigilijus Jukna.

Fot. Marlena Paszkowska

Białoruś wprowadziła zakaz importu szeregu towarów z Litwy

Białoruś wprowadziła zakaz importu z Litwy szeregu produktów spożywczych i niespożywczych – poinformowała służba prasowa białoruskiego rządu.

W szczególności „zabrania się importu w celu sprzedaży na terytorium republiki następujących towarów: wody, piwa, wina, moszczu gronowego, wermutu, innych napojów fermentowanych, alkoholu etylowego, octu, opon, używanej odzieży i innych używanych rzeczy, a także uży-

wanych części i akcesoriów samochodowych”.

„Wprowadzenie zakazu importu jest odpowiedzią na podjętą przez Litwę decyzję o wstrzymaniu przepływu towarów, transportu i osób przez dwa przejścia graniczne” (w Rajgródzie i Ławaryszkach – **przyp. red.**) – czytamy w komunikacie służby prasowej.

Kolejnym działaniem odwetowym było rozszerzenie listy towarów pochodzenia litewskiego, których import i sprzedaż na tery-

torium Białorusi jest zabroniona, obejmującej artykuły spożywcze, budowlane i sprzęt AGD.

Zakaz ten nie dotyczy towarów wwożonych na własny użytek.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Więcej zgłoszeń o możliwych naruszeniach praw dziecka

Służba Ochrony Praw Dziecka i Adopcji (VTAIT) otrzymała w zeszłym roku 57 471 zgłoszeń o możliwych naruszeniach praw dziecka. To o 25,6 proc. więcej niż w 2022 roku. Potwierdziło się 71 proc. zgłoszeń. Takie dane zostały przedstawione na konferencji prasowej.

Dziennie otrzymywano średnio 157 zgłoszeń o możliwych naruszeniach praw dziecka, a więc jak podkreśla VTAIT, konieczne było reagowanie co 9 minut. W 2022 roku średnio było 126 zgłoszeń dziennie.

Pod względem liczby zgłoszeń przodowało Kowno.

Jak podkreśla Ilma Skuodienė, dyrektorka VTAIT, rosnąca liczba zgłoszeń świadczy jednak nie o większej skali przemocy, ale o

aktywności społeczeństwa w zgłaszaniu ewentualnych naruszeń.

Potwierdziło się 71 proc. spośród otrzymanych w zeszłym roku zgłoszeń o możliwych naruszeniach praw dziecka.

Jak podano, w zeszłym roku w porównaniu do roku 2022 liczba możliwych przypadków przemocy wobec dzieci wzrosła o 24 proc. – przemocy mogło doświadczyć ponad 3 tys. dzieci.

Ze statystyk wynika, że w 2023 roku najwięcej dzieci doświadczyło przemocy fizycznej – 2529, przemocy seksualnej – 308, przemocy psychicznej – 307 i zaniedbania – 173. Dostępne dane wykazały również, że chłopcy częściej doświadczali przemocy fizycznej i zaniedbania, a dziewczynki częściej doświadczaly przemocy psychicznej i seksualnej.

Na podst. vaikoteises.lrv.lt

Minister Anušauskas: zostałem poproszony o ustąpienie miejsca innemu politykowi

(Dokończenie ze str. 1) przypadku szczególnie rażącej ingerencji w zamówienia publiczne, trzeba było informować STT, a niektóre przetargi po prostu unieważniano ze względu na zawyżone ceny. Premier wspierała wszystkie te działania antykorupcyjne” – powiedział minister.

W sobotę premier Šimonytė na swoim koncie na Facebooku napisała, że dymisja Anušauskasa nie ma związku z nagłą zmianą stanu bezpieczeństwa narodowego Litwy ani negatywnymi informacja-

mi na temat działalności resortu. Według niej, związane jest to z oczekiwaniem, aby w tej kadencji zrobić „jeszcze więcej i szybciej”. Wyraziła też ubolewanie, że „wyciek tej informacji spowodował różne spekulacje, których mogło i nie być, i część których jest po prostu wymysłem”. „Chcę podkreślić, że Rząd jest podmiotem politycznym, dlatego zmiany w nim następują, gdy taka zmiana jest konieczna” – tłumaczyła się premier.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Sejm odrzucił weto prezydenta ws. celowników noktowizyjnych

Sejm odrzucił weto prezydenta w sprawie zezwolenia na używanie noktowizyjnych celowniczych urządzeń optycznych podczas polowania nocą i przyjął ustawę bez poprawek.

Decyzję tę na posiedzeniu dnia 14 marca poparło 75 posłów, 39 było przeciwko, a 10 wstrzymało się od głosu. Aby weto prezydenta zostało odrzucone, wniosek musi poprzeć co najmniej 71 posłów.

Prezydent Gitanas Nausėda w grudniu ubiegłego roku skierował do Sejmu weto do nowelizacji ustawy o łowiectwie, która dopuszcza używanie celowników noktowizyjnych podczas polowania nocą, stwierdzając, że używanie celowników nocnych nie jest konieczne w celu zwalczania afrykańskiego pomoru świń ani przyczyniania się do lepszego przygotowania do obrony kraju.

W ocenie głowy państwa, po zalegalizowaniu celowników noktowizyjnych podczas polowania bardzo trudno byłoby w praktyce zapewnić kontrolę stosowania tego typu narzędzi, a więc odpowiedzialność administracyjna i karna za nielegalne korzystanie z tych celowników na polowaniu stałaby się w rzeczywistości bezużyteczna.

Sejm podjął jednak decyzję o ponownym rozpatrzeniu zawetowanej ustawy. Jednak w środę sejmowy Komitet do Spraw Wsi osiągnął konsensus i zaproponował Sejmowi odrzucenie weta prezydenta i przyjęcie ustawy bez poprawek. Takie samo stanowisko zajął i Komitet Prawa i Praworządności, który rozpatrywał ustawę.

Na podst. Irs.lt

W Wilnie otwarto najnowocześniejszy budynek policji

15 marca w Wilnie, przy ul. Sietyno, otworzył swoje podwoje nowoczesny budynek policyjny, spełniający najwyższe standardy energetyczne. Nowy gmach jest jednym z najbardziej energooszczędnych budynków państwowych, który zdobył już nagrodę „Lietuvos BIM projektai” – informuje Litewska Policja.

Jak podano, powierzchnia budynku, spełniającego współczesne standardy, to prawie 10 tys. metrów kwadratowych. Składa się na to część administracyjna klasy energetycznej A++ z pomieszczeniami specjalnego przeznaczenia o powierzchni 5,3 tys. metrów kwadratowych i dwupoziomym parkingiem podziemnym o powierzchni 4,5 tys. metrów kwadratowych z 4 stacjami ładowania samochodów elektrycznych i 169 miejscami dla radiowozów policyjnych. Przy budynku dostępnych jest 55 miejsc parkingowych dla odwiedzających. W 6-piętrowym budynku znajdzie się 560 nowoczesnych stanowisk pracy, w tym 392 komputerowe.

W nowym budynku policyjnym swoje siedziby będą miały: V Wileński Komisarjat Policji, Zarząd do Walki z Przemocnością Gospodarczą Policji Kryminalnej, Wydział Policji Drogowej, zarządy i wydziały Departamentu Policji: Biuro Porządku Publicznego, Wydział

Dokumentacji Okręgu Wileńskiego, Wydział Tłumaczeń, Zarząd Zamówień Publicznych, Wydział Ochrony Danych, Zarząd Policji Drogowej, Zarząd Finansów.

Turto bankas, zarządzający mieniem państwowym, przeznaczył prawie 15 mln euro na budowę nowego budynku policji i uporządkowania otoczenia. Budowę gmachu sfinansowano ze sprzedaży niepotrzebnego majątku państwowego, który wcześniej należał do policji.

W ciągu ostatnich trzech lat na Litwie odnowiono 52 i wybudowano 4 nowe budynki policji.

Fot. Lietuvos Policija

NOWINY znad Solczy

Wyjątkowy koncert chóru „Res Musica” w Jaszunach

Gratka dla melomanów

Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solecznickiego zaprasza na koncert chóru „Res Musica” z Gryfina (Polska) dyrygent Iwona Wiśniewska-Salamon. Koncert odbędzie się 5 kwietnia 2024 r. w kościele pw. św. Anny w Jaszunach po Mszy świętej o godz. 18.00. Chór też zaśpiewa podczas nabożeństwa.

Chór Res Musica w Gryfinie działa od 23 lat. W swoim dorobku posiada złote, srebrne i brązowe dyplomy osiągnięte na festiwalach i w konkursach chóralnych. Chór powstał w listopadzie 2000 roku jako Chór Nauczycielski. W 2002 roku zespół zajął II miejsce w Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie. W 2003 roku chór uczestniczył w wykonaniu „Mszy Koronacyjnej” W. A. Mozarta w Bazylice Archikatedralnej w Szczecinie z okazji 25-lecia pontyfikatu Jana Pawła II. 1 marca 2004 roku zespół wykonał tę

samą mszę Mozarta w Kościele NMP w Gryfinie z okazji 750-lecia miasta. W 2004 roku Chór Nauczycielski założył stowarzyszenie i przyjął nazwę „Res Musica”. W 2006 roku koncertował w Królewskim Konserwatorium w Brukseli. W 2007 roku nagrodzony został Srebrnym Dyplodem, a w 2012 Brązowym Dyplodem na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach oraz zajął 3. miejsce w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Religijnej w Rumii. W 2009 roku, z okazji 755-lecia Gryfina wykonał Mszę G-dur Fr. Schuberta. W 2010 i 2012 roku zdobył Brązowe Dyplomy na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. F. Nowowiejskiego w Barczewie. W 2011 roku zdobył „Brązowy Dyplom” na Międzynarodowym Konkursie Chóralnym w Rimini we Włoszech. W 2012 chór otrzymał Brązowy Dyplom na Międzynarodowym Festiwalu Adwentowo-Bożonarodzeniowym w Krakowie. W 2013 chór zajął 3. miejsce w Festiwalu Chóralnym im. Wacława z Szamotuł. W 2014 zespół wykonał koncert oraz muzyczną oprawę Mszy św. na Jasnej Górze w Częstochowie podczas Ogólnopolskiej Pielgrzymki Energetyków. W 2015 roku zdobył Srebrny Dyplom na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. F. Nowowiejskiego. W listopadzie 2016 r. zajął III miejsce na Festiwalu „Cantio Lodziensis” w Łodzi. W 2017 roku zdobył wyróżnienie na Festiwalu Muzyki Religijnej „Pater Noster” w Strzępczu. Otrzymał również Złoty Dyplom na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej im. Feliksa Nowowiejskiego w Barczewie w 2019 r. W październiku 2022 r. chór otrzymał nagrodę Grand Prix na Międzynarodowych Muzycznych Zmaganiach Seniorów w Szczecinie a w grudniu 2022 r. nagrodę specjalną na 28. Zachodniopomorskim Konkursie Kolęd i Pastorałek w Goleniowie. W swoim dorobku chór ma dwie płyty CD. Zespół organizuje w Gryfinie oraz na terenie powiatu cykliczne koncerty kolęd, pieśni pasyjnych, muzyki polskiej. W 2020 r. dyrygentem został Tomasz Witkowski, dzięki któremu w czasie pandemii utwory w jego aranżacjach zostały nagrane i umieszczone w Internecie, ponieważ ze względów formalnych nie mogli koncertować. W maju 2022 r. dyrygenturę chóru objęła prof. dr hab. Iwona Wiśniewska-Salamon – wieloletnia dyrygentka Chóru Kameralnego ZUT w Szczecinie, wykładowczyni, animatorka kultury, członkini jury polskich i zagranicznych konkursów chóralnych, dyrektorka artystyczna festiwali w Szczecinie i Ejszyskach (Litwa), pieśni pasyjnych, muzyki polskiej.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Z historii kościoła w Solecznikach

Świątynia zostanie odbudowana

W 1431 roku Aleksander Montold (Montowt), herbu Topór był (wojewodą) starostą solecznickim. Od XIV w. miejscowość należała do Hlebowiczów. Około 1410 roku zbudowano pierwszy kościół katolicki.

Kościół parafialny pw. św. Piotra, położony dziś jest poza centrum miasta, przy drodze do dawnego folwarku Sokoleńszczyzna. Historia tej katolickiej świątyni rozpoczyna się w Solecznikach, po chrzcie Litwy w 1387 roku, kiedy powstała tu parafia (na podstawie aktu Władysława Jagielly i Skirgielly), włączona do dekanatu raduńskiego. Ten najwcześniejszy kościół solecznicki usytuowany był w centrum miasta, na miejscu obecnego przystanku autobusowego i został zniszczony w czasie II wojny światowej przez cofające się wojska niemieckie. Sowietci nie pozwolili odbudować kościoła w tym miejscu. Obecnie rozważana jest idea odbudowy świątyni w dawnym, historycznym miejscu.

W 1523 roku Jan i Anna Hlebowiczowie zapisali swoje dobra na rzecz tutejszej parafii z wyrażonej woli jej ojca. Wtedy nadano na altarz Bogarodzicy folwark Naukoniszki, ziemię o nazwie Andrełiszki, 4 poddanych, dom z ogrodem dla altarzysty, dziesięciny rybne z jezior solecznickich za Niemnem, trzy wozy drewna tygodniowo, łąki Tolociszki i Andrełiszki nad Solczą, trzecią część folwarku Taljaciszki, ziemi Taljatowicze i Miedzimy itd. Podobnie uczynił w 1622 roku Iwan (Jan) Alfons Lacki, podkomorzy wileński oświadczając, że jego ojciec Teodor wybudował od fundamentów kościoły: pw. św. Mikołaja w Solecznikach Wielkich i jako filię - w Małych Solecznikach pw. św. Jerzego, dodając folwark Wiktoryszki nad Mereczą, ziemię Klotkowszczyznę, Czurczyńska, Degucie nad Solczą z poddanyimi i wstęp do lasu. Proboszcz miał posyłać do Małych Solecznik wikariusza do odprawiania w piątki Mszy świętej w intencji kollarów, utrzymywać organistę do grania i uczenia dzieci. Naruszycała zapisu powołuje na Sąd Boży. W 1835 roku wzniesiono drewniany kościół. Była to budowla na planie prostokąta z jedną zakrystią.

W parafii pracował ks. Paweł Bekisz (1898 - 1984)². Urodził się 5 XI 1898 roku w parafii Lack koło Szczuczyna na Grodzieńszczyźnie. Ojciec Jan był leśnikiem, matka Anna z rodziny Stasiewiczów. Z czasem przeprowadzili się oni do Szczuczyna. W 1915 roku został przyjęty do Seminarium Duchownego w Wilnie, ale z powodu wojny rozpoczął pracę jako nauczyciel w szkole polskiej w Żołudku. Po roku wrócił do seminarium i ukończył je w 1921 roku, 29 maja przyjął święcenia kapłańskie z rąk biskupa Jerzego Matulewicza. Ks. Paweł pracując na parafii jednocześnie studiował w latach 1922 - 1926 na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Stefana Batorego. Jako wikariusz i prefekt posługiwał w parafii św. Rafała również i w czasie drugiej wojny światowej. Po wybuchu wojny niemiecko - sowieckiej i zbombardowaniu kościoła św. Rafała w dniu 22 VI 1941 roku obowiązki proboszcza praktycznie pełnił już ks. Bekisz. On też został aresztowany w dniu 3 III 1942 roku razem z proboszczami miasta Wilna oraz profesorami i alumnami seminarium. Do 29 marca siedział w więzieniu na Łukiszkach. Po śmierci ks. proboszcza Adamowicza arcybiskup Mieczysław Rejns w dniu 17 VII 1945 roku mianował ks. Bekisza proboszczem parafii św. Rafała. Pełnił te obowiązki do 1949 roku. Wtedy to władze sowieckie usuwały księży polskich z Wilna i ks. Paweł został zmuszony do objęcia parafii Soleczniki Wielkie. Tu przed nim proboszczem był ks. Tadeusz Hoppe, salezjanin. Zaczął on budować kościół, po-

nieważ poprzedni został spalony przez Niemców w 1944 roku. Budowę doprowadził powyżej okien, lecz władze sowieckie zabroniły dalszych prac i zabrały materiał. Ksiądz Bekisz po objęciu parafii w Solecznikach nie miał gdzie odprawiać nabożeństw. Odprawiał na plebanii, ale po paru miesiącach usunięto go z plebanii i kazano zamieszkać przy kościółku w Kamionce. On jednak przy pomocy parafian w ciągu kilku dni pobudował przy kaplicy na cmentarzu grzebalnym ze składzika domków, w którym zamieszkał, a w kaplicy odprawiał nabożeństwa. W niedziele i święta Mszę św. odprawiał przy ustawianym ołtarzyku przed kaplicą. Z czasem uzyskał pozwolenie na dobudówkę do kaplicy. Przez postawienie tego domku, który stał się plebanią i wykorzystanie kaplicy cmentarnej na świątynię parafialną, uratował parafię Soleczniki od pozbawienia kapłana i kościoła. Pełnił tu także obowiązki dziekana tej części dekanatu bieniakoskiego, która pozostała w granicach Litwy. W końcu sierpnia 1953 roku ks. Bekisz otrzymał nominację na wikariusza do kościoła Świętego Ducha w Wilnie. Parafię solecznicką przekazał ks. Sylwestrowi Małachowskiemu. Ksiądz Bekisz zmarł 8 VII 1984 roku. Pochowany został przy kościele w Kalwarii Wileńskiej.

W 1986 roku na miejscu kaplicy, opodal cmentarza rozpoczęto budowę niewielkiego kościoła murowanego. Dawniej w tym miejscu stała kaplica Wagnerów i w niej byli chowani członkowie tej rodziny. W 1990 roku wzniesiono dzwonnice.

W kalejdoskopie

Uczniowskie zmagania siatkarskie

Trzydzieści drużyn rejonowych gimnazjów wzięło udział w mistrzostwach siatkarskich. Wśród chłopców nie było równych ekipie gimnazjum im. L. Narbutta w Koleśnikach, wśród dziewcząt – zawodniczkom Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach. Mistrzowskie drużyny będą reprezentować solecznicki rejon w za-

wodach republikańskich, które 22 marca odbędą się w Wilnie.

Strażacy spotkali się z uczniami

„Bądź bezpieczny uczniu!” – pod takim hasłem przebiegło spotkanie strażaków solecznickiej remizy Państwowej Służby Przeciwopozarowej i Ratownictwa z uczniami Gimnazjum im. L. Narbutta w Koleśnikach. Uczniowie zapoznali się z pracą strażaków, ich zawodowym sprzętem, pod-

stawowymi zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz zagrożeniami wynikającymi z używania środków pirotechnicznych.

Solczanie napisali dyktando

15 marca uczniowie z Solecznik, Jaszun, Koleśnik oraz pracownicy Biblioteki Publicznej Rejonu Solecznickiego wzięli udział w dyktandzie narodowym. W akcji republikański rejon solecznicki brał udział po raz czternasty.

Nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych

(Dokończenie ze str. 1)

banków w wysokości 0,3 proc. stawki rocznej.

Jak wynika z przeglądu działalności Banku Litwy, aktywa banków w trzecim kwartale 2023 roku wyniosły 57 miliardów euro. Po wprowadzeniu 0,3 procentowego podatku od mienia banku każdego roku do budżetu wpłynęłoby 171 mln euro dodatkowych środków na obronność. Zdaniem Tomaszewskiego pozwoliłoby to znacznie zwiększyć budżet obronny oraz osiągnąć poziom finansowania obronności na poziomie 3 procent PKB.

Waldemar Tomaszewski dodał, że same banki powinny być zainteresowane zwiększaniem możliwości obronnych naszego kraju, gdyż w przypadku ewentualnego konfliktu zbrojnego one same najbardziej ucierpią finansowo.

Z umów należy się wywiązywać

Lider AWPL-ZChR poruszył także kwestię porozumienia partii politycznych z 2018 roku w sprawie wytycznych litewskiej polityki obronnej. Zostały wówczas uwzględnione dwie propozycje AWPL-ZChR: rozwijanie własnego przemysłu zbrojeniowego i niwelowanie napięć wewnętrznych, w tym dotyczących mniejszości narodowych. Polityk wyraził niezadowolony, że punkt dotyczący przemysłu zbrojeniowego do czasu wojny na Ukrainie nie był w ogóle realizowany, a obecnie jest realizowany jedynie częściowo. Nie jest realizowany także punkt mówiący o konieczności zmniejszania napięcia socjalnego oraz napięć między mieszkańcami naszego kraju. Przyjęty w 2018 roku punkt porozumienia mówił m.in. o przestrzeganiu podstawowych wartości powszechnie uznawanych w Europie, zapewnianiu realizacji podstawowych praw człowieka i poszanowaniu praw mniejszości narodowych oraz przyjęciu ustawy o mniejszościach narodowych – przypomniał polityk. „Przeszło 6 lat i ustawa nie została przyjęta. To nie jest rzetelne zachowanie, jeśli samemu podpisuje się porozumienie, to należy je wypełniać, tym bardziej, że chodzi o ustawę, która już u nas była i wystarczy tylko ją przedłużyć” – stwierdził.

W najnowszym porozumieniu partii politycznych z 2022 roku również została przyjęta propozycja AWPL-ZChR, która dotyczyła m.in. przestrzegania aktów prawnych ratyfikowanych przez Republikę Litewską, gwarantujących ochronę praw mniejszości i wspólnot narodowych, w tym wypadku Konwencji Ramowej o Ochronie Mniejszości Narodowych. Ten punkt porozumienia również nie jest realizowany, co uwidacznia się w ostatniej sytuacji związanej z nagonką na szkolnictwo mniejszości narodowych. „Sytuacja pogarsza się, bardzo smuci, że nie wywiązujemy się z naszych

międzynarodowych zobowiązań i podpisanych przez nas samych porozumień” – mówił podczas konferencji W. Tomaszewski.

Szkoły mniejszości narodowych są wykorzystywane w politycznych rozgrywkach

Kolejnym tematem poruszonego podczas sejmowej konferencji była kwestia dyskryminacji szkół mniejszości narodowych. Poseł na Sejm RL Czesław Olszewski zaznaczył, że w obecnej sytuacji geo-

politycznej takie szkoły są jeszcze bardziej potrzebne, gdyż ukraińskie dzieci często wybierają naukę w szkołach mniejszości narodowych, a niektóre z tych placówek są przepelnione. Poseł zaznaczył, że nie wszystkim podoba się popularność szkół mniejszości narodowych i obecnie, przed wyborami, niektórzy politycy chcą przypodobać się swojemu nacjonalistycznie nastawionemu elektoratowi, sztucznie tworzą problemy. Parlamentarzysta mówił, że temat szkół mniejszości narodowych był poruszany także na poprzednich konferencjach, gdzie akcentowano, że jakość nauczania w szkołach mniejszości narodowych powinna być wzmacniana innymi środkami niż zastraszanie, które wywołuje tylko niepotrzebne napięcia.

Ministerstwo oświaty źródłem napięć

Szerzej kwestię aktualnych zagrożeń dla szkół mniejszości narodowych przedstawiła podczas konferencji Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm RL z ramienia AWPL-ZChR. Parlamentarzystka zwróciła uwagę, że problemy te są związane m.in. z brakiem Ustawy o mniejszościach narodowych oraz tym, że ministerstwo oświaty i inne odpowiedzialne instytucje ratyfikowanych przez Litwę międzynarodowych aktów prawnych nie uznaje za akty prawne. Zdaniem posłanki, ministerstwo oświaty podejmuje kroki, które wywołują niepotrzebne napięcia w szkołach mniejszości narodowych, choć przez niekompetencje ministerstwa oświaty, tych napięć ogółem w szkolnictwie nie brakuje. Rita Tamašunienė wymieniła kwestię egzaminów dla uczniów 11. klas – jej zdaniem proces się rozpoczął, jednak brakło odpowiedniego przygotowania. Kolejną kwestią są zmiany w programach nauczania, które przewidują wzmacnianie nauczania je-

zyka litewskiego kosztem języka ojczystego w szkołach mniejszości narodowych. Mimo iż premier Litwy nie przewiduje, by rząd w najbliższym czasie miał się zająć kwestią wprowadzania zmian w szkolnictwie, minister oświaty i inni pracownicy ministerstwa ciągle organizują spotkania z różnymi osobami, w tym z politykami, nauczycielami, czy przedstawicielami samorządów odpowiedzialnymi za oświatę. Zdaniem posłanki, są to działania mające na celu stworzenie iluzji konsultacji, tak

by potem ministerstwo i tak zrobiło jak chce.

Rita Tamašunienė mówiła także o powrocie na maturę państwowego egzaminu z języka polskiego, gdzie początkowo była mowa o rozszerzonym programie nauczania języka polskiego (350 godzin), podczas gdy w kolejnym projekcie ustawy jest mowa o liczbie godzin na poziomie B tj. 280 godzinach. Parlamentarzystka zadała retoryczne pytanie: skoro było wszystko omówione ze społecznością, była przygotowana ustawa, to dlaczego wszystko jest zmieniane? Posłanka wspominała także, że nowe programy nauczania wprowadzane są bez żadnego wcześniejszego przygotowania, na co zwraca uwagę cała społeczność szkolna na Litwie. Brakuje odpowiednich podręczników, rekomendacji dotyczących metod nauczania itp. Jako przykład Tamašunienė podała brak podręczników do matematyki dla pierwszaków w polskich szkołach. Zdaniem posłanki, odpowiedzialność za całą sytuację powinno przyjąć ministerstwo oświaty i niezwłocznie podjąć odpowiednie kroki.

Polityk mówiła także o bulwersującej sytuacji, gdy siłą w szkołach mniejszości narodowych planuje się tworzenie klas, w których nauczanie odbywałoby się w języku litewskim, chociaż brakuje dodatkowych pomieszczeń, a przede wszystkim nie ma takiej potrzeby, gdyż na każdym kroku znajdują się litewskie szkoły i każdy rodzic, jeśli ma taką wolę, może tam zapisać swoje dziecko. Posłanka przypomniała, że społeczność nie wyraża na takie działania zgody, dlatego już w najbliższym czasie, w sobotę, 23 marca, w Wilnie odbędzie się przemarsz i wiec w obronie szkół mniejszości narodowych.

Wicemer Wilna i Jego autokratyczne rządy

Informacje o sytuacji w szkolnictwie, szczególnie jeśli chodzi

o oświatę w stolicy, uzupełniła radna Samorządu miasta Wilna z ramienia AWPL-ZChR Edyta Tamošiūnaitė. Radna zaznaczyła, że szkoły w Wilnie należą do państwowego systemu oświaty i podlegają aktom prawnym na poziomie państwowym, jednak wicemer Wilna Arūnas Šileris wprowadził do stołecznej oświaty swoje autokratyczne rządy, podejmując działania, które nie należą do kompetencji zastępcy mera.

Radna mówiła m.in. o próbach zmuszania dyrektorów pla-

cówek mniejszości narodowych do niekompletowania zerówek i klas początkowych, zwłaszcza z rosyjskim językiem nauczania, jak też zakaz nauki języka rosyjskiego jako drugiego języka obcego. Tego typu działania wywołują wśród rodziców ogromne niezadowolenie – dodała.

Sytuacja dojrzała do większej akcji protestacyjnej

Tomaszewski podkreślił, że ta sytuacja, gdy w kwestii szkolnictwa mniejszości narodowych nie liczy się zdanie ani obywateli, ani społeczności szkół mniejszości narodowych, ani reprezentujących mniejszości narodowe polityków, dojrzała do szerszej akcji protestacyjnej. Powiedział, że zwracano się do wszystkich instytucji: i Sejmu, i Rządu, i mera Wilna, i ministerstwa oświaty, ale w dalszym ciągu nie ma reakcji na bulwersujące zachowania wicemera. „On, jak mówią społeczności szkolne, działa niemal jak gangster (...) Podejmując działania, które nie należą do jego kompetencji, co podkreśliła Edyta Tamošiūnaitė, daje polecenia, podejmuje decyzje, gdy ktoś nie zgadza się, to stosuje mobbing. Ludzie nie wytrzymują, odchodzą z pracy. To skandal. O tym bardzo głośno trzeba mówić” – powiedział lider ZPL. Dodał, że reagując na prośby mieszkańców, aby obronić szkoły mniejszości narodowych, Rada ZPL w końcu lutego podjęła decyzję o zorganizowaniu w Wilnie, w sobotę, 23 marca, przemarszu i wiecu w obronie szkół mniejszości narodowych.

Przemarsz wyruszy spod gmachu Sejmu, bo jak wskazał Tomaszewski, parlamentarzyści nie mogą zamykać oczu na krzywdę, która dzieje się szkołom mniejszości narodowych. Uczestnicy wiecu pójdą następnie aleją Giedymina, na chwilę zatrzymają się

przy siedzibie Rządu, aby wyrazić protest. Jak tłumaczył lider ZPL, szefowa Rządu mówiła, że nie planowane są zmiany w szkołach mniejszości narodowych, „a już ukazują się rozmaite dokumenty i społeczności szkół mniejszości narodowych są faktycznie terrorizowane”.

Na zakończenie przemarszu odbędzie się krótki wiec na placu Daukantasa. „To nie znaczy, że będziemy protestować przeciw działaniom prezydenta. Odwrotnie, prezydent bardzo pozytywnie ocenia mniejszości narodowe. Jego administracja dobrze rozumie, że mamy pozostać państwem prawa, mamy przestrzegać standardów UE, mamy wykonywać swoje zobowiązania. Art 22 Konwencji Ramowej o ochronie mniejszości narodowych dobitnie mówi, że nowe akty prawne nie mogą pogarszać istniejącej sytuacji mniejszości narodowych. Ta konwencja u nas działa już od 23 lat” – mówił europosel. Dodał więc, że te wszystkie wyżej wymienione działania, skierowane w szkolnictwo mniejszości narodowych, mają być odwołane. Tomaszewski liczy na szerokie poparcie organizowanego w najbliższą sobotę wiecu w obronie szkół mniejszości narodowych i ma nadzieję, że w przyszłości takie protesty nie będą już potrzebne. Bo jak zauważył, mniejszości narodowe na Litwie co kilkanaście lat są zmuszone wychodzić na ulicę, aby bronić swych praw. Przed około 10 laty udało się w ten sposób obronić polskie szkoły. Niestety, po dekadzie sytuacja znów się powtarza, i to chyba nie przypadek, że zarówno teraz, jak i 10 lat temu, u władzy są konserwatyści i liberalowie. „W jakimś sensie te partie kompromitują nasze państwo na arenie międzynarodowej i w oczach naszych obywateli. Jeśli chcemy jedności, silnego państwa, to nie możemy walczyć ze swymi obywatelami, a właśnie liberalowie i konserwatyści tak robią. Musimy powiedzieć temu stanowcze „nie” – swoją wypowiedź podsumował Waldemar Tomaszewski.

Nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych

„Mimo iż Litwa ratyfikowała Konwencję Ramową o Ochronie Mniejszości Narodowych, wychodzi na to, że obowiązkowy język mniejszości narodowych, decyzją rady szkoły może się stać nieobowiązkowym. To bardzo smutne, gdyż przedstawiciele mniejszości narodowych są takimi samymi obywatelami Litwy, mającymi prawo być wysłuchanymi i włączonymi do procesu decyzyjnego. Dlatego z naszej strony nigdy nie będzie zgody na ograniczanie praw mniejszości narodowych w obszarze oświaty, gdyż na takie rzeczy nie ma miejsca w Unii Europejskiej” – podsumował konferencję poseł Czesław Olszewski.

Posłowie AWPL-ZChR proponują, by raz do roku opłacić seniorom 90 procent kosztów leczenia w sanatorium

Posłowie Akcji Wyborczej Polaków na Litwie - Związku Chrześcijańskich Rodzin, Rita Tamašunienė oraz Czesław Olszewski, zarejestrowali nowelizację ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym, oferującą pomoc seniorom w aktywniejszym korzystaniu z leczenia sanatoryjnego.

Proponuje się, by seniorom, którzy ukończyli 70. rok życia, raz w roku ze środków Państwowej Kasy Chorych pokryć 90 procent kosztów podstawowego leczenia sanatoryjnego, przy leczeniu trwającym co najmniej 5 dni.

Rita Tamašunienė zazna-

czyła, że większość litewskich seniorów ze względu na niskie dochody nie stać na wyjazd do sanatorium, dlatego sfinansowanie 90 procent kosztów leczenia sanatoryjnego pomogłoby osobom starszym zachować zdrowie, seniorzy w sanatorium mogliby się nauczyć ćwiczeń fizycznych dostosowanych do ich wieku, czy zasad zdrowego odżywiania. Zdaniem posłanki, w miarę starzenia się nasze społeczeństwo bardzo ważne jest utrzymanie dobrego stanu zdrowia osób starszych tak długo, jak to możliwe. Oczekuje się, że proponowane zmiany będą miały pozytywny wpływ na rozwój biznesu,

sanatoria będą mogły poszerzać programy zdrowotne i lecznicze.

Autorzy nowelizacji ustawy uważają, że do jej wdrożenia nie będą potrzebne dodatkowe środki, gdyż ich zdaniem Państwowa Kasa Chorych nie wykorzystuje w pełni środków na rehabilitację stacjonarną. Obowiązująca Ustawa o ubezpieczeniu zdrowotnym stanowi, że 90 procent ceny bazowej usług leczenia sanatoryjnego pokrywane jest w przypadku leczenia dzieci do lat 7 oraz osób niepełnosprawnych do lat 18.

AWPL-ZChR już od kilku lat wskazuje na potrzebę rozważnej polityki prorodzinnej i pro-

społecznej na Litwie i jest autorem wielu przyjętych przez Sejm ustaw, których celem jest poprawa dobrobytu rodzin i seniorów. Są

to m.in. miesięczne świadczenie na dziecko, Karta Dużej Rodziny czy darmowe leki dla seniorów powyżej 75. roku życia.

Samorząd Rejonu Wileńskiego będzie w dalszym ciągu finansować zbiórkę, transportowanie i utylizację odpadów azbestowych od mieszkańców

Samorząd Rejonu Wileńskiego od 5 lat prowadzi kampanię proekologiczną, zapewniając mieszkańcom rejonu możliwość bezpiecznego i bezpłatnego usuwania odpadów zawierających azbest. W tym roku również są przeznaczone środki na kontynuację tego celu, dlatego zachęcamy mieszkańców do składania wniosków.

Głównym celem inicjatywy na rzecz ochrony środowiska, prowadzonej przez Samorząd, jest zbieranie odpadów zawierających azbest z gospodarstw domowych znajdujących się na terenie rejonu wileńskiego i bezpieczne unieszkodliwianie ich, zgodnie z przepisami prawa.

„Azbest jest niebezpieczny dla ludzi, gdy jego włókna trafiają do powietrza, dlatego odpady azbestowe muszą być zbierane i transportowane do zakładów utylizacji w wyjątkowo bezpieczny sposób. Samorząd w dalszym

ciągu zapewni mieszkańcom rejonu wileńskiego możliwość bezpłatnego, wygodnego i prawidłowego pozbycia się odpadów azbestowych. W tym roku planu-

jemy zebrać około 500 ton odpadów azbestowych, a na ich usunięcie przeznaczylimy 90 tys. euro. Zapraszamy mieszkańców do składania wniosków i skorzy-

stania z możliwości bezpłatnego pozbycia się tych zagrażających zdrowiu odpadów” – mówi Władysław Kondratowicz, dyrektor administracji Samorządu Rejonu

Wileńskiego.

Biorąc pod uwagę korzystniejsze warunki pogodowe, usuwanie odpadów azbestowych na terenie rejonu wileńskiego pla-

nowane jest od kwietnia br. Odpady azbestowe będą usuwane w terminie uzgodnionym wcześniej z mieszkańcami.

Mieszkańcy, którzy chcą bezpłatnie pozbyć się odpadów azbestowych, muszą złożyć wniosek w gminie swojego miejsca zamieszkania lub w Samorządzie Rejonu Wileńskiego (e-mail: jolanta.volodko@vrsa.lt). Formularze można znaleźć na stronie internetowej samorządu www.vrsa.lt.

WAŻNE. Łupek azbestowy przekazywany przez mieszkańców do usunięcia będzie musiał być zapakowany w duże worki, które będzie można odebrać w urzędzie swojej gminy lub na platformach (paletach) przeznaczonych do zabezpieczenia ładunku. Mieszkaniec, przekazujący odpady łupka azbestowego, musi podpisać umowę o przyjęciu – przekazaniu odpadów.

Zwracamy uwagę, że wstępną ilość azbestu należy podać w ki-

logramach lub tonach (przyjmuje się, że metr kwadratowy łupka waży 11 kilogramów). Po zebraniu od ludności 500 ton odpadów azbestowych, rejestracja w 2024 r. zostanie wstrzymana.

Zbiórkę odpadów azbestowych na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego zajmuje się ZSA „VAATC”, która wygrała przetarg publiczny. W przypadku dodatkowych pytań dotyczących odpadów azbestowych można skontaktować się z ZSA „VAATC” e-mailem asbestos@vaatc.lt lub pod tel. +370 616 80 019, w godzinach pracy od 8.00 do 16.00.

Obecnie jedynie część samorządów w kraju bezpłatnie zbiera, transportuje i utylizuje odpady azbestowe. W innych samorządach mieszkańcy chcący usunąć azbest muszą zapłacić za usunięcie i wywóz na składowisko lub składowisko odpadów wielkogabarytowych (lit. DGASA).

(S-3505)

Wyjątkowa wystawa palm

W wileńskiej galerii Anastazji i Antanasa Tamošaičiusów „Židinys” otwarto wyjątkową wystawę palm „Verba-rze”. Wystawa przedstawia cały cykl istnienia palmy – od wysiewu kwiatów i ziół po wicie palmy.

Na wystawie znajdują się fotografie Bartosza Frątczaka oraz instalacje artystyczne Agaty Granickiej i Edgara Vegisa, stworzona z prac różnych twórców ludowych. Wystawa „Verba-rze” prezentuje sztukę wicia palm wileńskich, której tradycje przekazywane są z pokolenia na pokolenie przez palmiarki zamieszkujących północno-zachod-

nią część Wilna, a także inne osiedla Wileńszczyzny.

Wystawa jest wspaniałą symbiozą tej sztuki. Palma Wileńszczyzny jest zjawiskiem wyjątkowym, a tradycja jej wicia istnieje od bardzo dawna i jest przekazywana z pokolenia na pokolenie. Warto podkreślić, że rodzina inicjatorki tej wystawy, Agaty Granickiej, w ogromnym stopniu przyczyniła się do utrwalenia tradycji wicia palm. Wystawa łączy trzy rodzaje sztuki: tradycję wicia palm Wileńszczyzny – wartość niematerialnego dziedzictwa kulturowego, fotografię oraz nowoczesną instalację, która łączy wszystko w jedną wspania-

łą całość. Wielopokoleniowość i wszechstronność przekazu tej sztuki, to najwyższa wartość artystyczna tej wystawy ukazująca potrzebę jej utrzymania i rozwijania.

Wystawa będzie czynna do 7 kwietnia.

Projekt jest finansowany przez Samorząd Rejonu Wileńskiego, Instytut Polski w Wilnie.

Partnerzy: Galeria Anastazji i Antanasa Tamošaičiusów „Židinys”, Muzeum Drewnianej Architektury, Związek Litewskich Twórców Ludowych „Aust.Studio”.

W stolicy

Za ścięty dąb – odszkodowanie w wysokości 150 tys. euro

Spółka „Rinktinės NT”, która bez zezwolenia wycięła dąb przy ul. Ceikinių, zapłaci stołecznemu samorządowi odszkodowanie w wysokości 150 tys. euro. Środki te samorząd wykorzysta na realizację projektów zazieleniania miasta.

W lipcu 2023 roku Samorząd m. Wilna zwrócił się do sądu ws. odszkodowania w wysokości 141 tys. euro za straty, które Wilno i jego mieszkańcy ponieśli w wyniku wycięcia wartościowego drzewa. Wysokość odszkodowania została obliczona według obowiązujących nanczas na rynku cen zieleńców.

Po tym, gdyby deweloperzy zaproponowali zapłacenie miastu odszkodowania w wysokości 150 tys. euro, sprawa cywilna zostałaby umorzona. Stołeczny samorząd wykorzysta te pieniądze na zaplanowane w tym roku projekty zazieleniania przestrzeni miejskich. Kwoty tej w zasadzie wystarczy na zaplanowane zazielenienie rond transportowych, dlatego w samorządowym budżecie zostanie więcej pieniędzy na sadzenie drzew w parkach, na skwerach i ulicach.

Od lata 2023 roku za podlegające ochronie Samorząd m. Wilna ogłosił ponad 113,5 tys. drzew. Czy konkretne drzewo należy do tej listy, można sprawdzić na interaktywnej mapie zieleńców.

Zgodnie z nowym trybem przy wycinaniu chronionych przez stołeczny samorząd zieleńców w oparciu o opracowaną metodę obliczana jest wartość odtworzeniowa, która się waha od 30 do 1 040 euro za każdy centymetr średnicy pnia w zależności od średnicy, wartości, stanu drzewa, miejsca, w którym drzewo rośnie. Na wycinkę takiego drzewa zarządcy działki – przedsiębiorcy, instytucje, mieszkańcy – powinni otrzymać zezwolenie, zapłacić do stołecznego budżetu odszkodowanie i odsadzić drzewa na tej samej działce lub w jej pobliżu. Odsadzić trzeba będzie tyle drzewek, by suma ich średnic równała się średnicy pnia ściętego drzewa. Jeżeli chronione drzewo zostanie ścięte bez zezwolenia lub zo-

stanie w inny sposób uszkodzone, naruszciciel będzie musiał zapłacić karę, która jest dziesięciokrotnie większa od wartości odtworzeniowej.

Samorząd m. Wilna zatwierdził również zalecenia dotyczące stosowania środków ochrony drzew. Przewidują one wyraźniejsze kryteria dotyczące podejmowania decyzji ws. wycinki drzew w mieście ze względu na ich stan lub w przypadkach, gdy zieleńce zagrażają istniejącej zabudowie lub kolidują z rozwiązaniami planowanej zabudowy. W przypadkach, gdy z powodu stanu drzewa czy zagrożenia, jakie stwarza dla istniejących budowli planowana jest wycinka chronionych zieleńców, jej inicjatorzy powinni przedstawić wniosek z oceny arborystycznej.

Zeskanowano prawie 1,2 tys. kilometrów ulic

W ubiegłym roku z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu zeskanowano prawie 1, 2 tys. kilometrów stołecznych ulic. Już drugi rok z rzędu bardzo dokładne wyniki skanowania pozwalają ocenić stan nawierzchni asfaltowej stołecznych ulic i sporządzić priorytetową listę ulic do remontu.

W 2023 r. w Wilnie ułożono 105,6 km nawierzchni asfaltowej. Łączna wartość wykonanych robót – 64 mln euro.

W oparciu o informacje uzyskane podczas skanowania prace będą kontynuowane również w tym roku. Skanowanie nawierzchni ulic inicjuje spółka samorządowa „Grinda”, natomiast prace z zakresu skanowania i przetwarzanie uzyskanych danych realizowane są we współpracy ze spółką „ID Vilnius” i Uniwersytetem Technicznym Giedymina w Wilnie.

W ubiegłym roku zeskanowano 1 167,1 kilometrów ulic. Jednocześnie laser rejestruje pas ruchu o szerokości 4 metrów. Specjalistyczny sprzęt umożli-

wia automatyczne wykrywanie i ocenę uszkodzeń nawierzchni ulic, na przykład dziur, pęknięć, kolein, zapadniętych pokryw studzienek i innych uszkodzeń, a także wady i parametry ulic. W 2023 r. po raz pierwszy oddziel-

nie oceniono również strukturę i bezpieczeństwo ulic. Według danych skanowania laserowego, w Wilnie jest 120 km ulic w złym stanie i 44 km ulic w bardzo złym (awaryjnym) stanie.

Stan techniczny stołecznych ulic oceniany jest w trzech aspektach – komfortu, struktury i

bezpieczeństwa, według których następnie obliczany jest całkowity wskaźnik stanu nawierzchni. Następnie w oparciu o natężenie ruchu samochodowego i liczbę pasażerów transportu publicznego obliczany jest wskaźnik potrzeb remontowych i sporządzana jest lista ulic wymagających remontu.

Skanowanie ulic odbywa się wyglądającym dość zwyczajnie mikrobusem, na którym zamontowana jest dodatkowa rama z laserem i sprzętem do wykrywania nierówności. We wnętrzu mikrobusu mieści się najważniejszy sprzęt, który gromadzi i przetwarza dane.

Odpowiedzialna za przetwarzanie danych spółka „ID Vilnius” zmodernizowała i udoskonaliła system, co pozwoli na dokładniejsze skanowanie nawierzchni ulic.

Największa tegoroczna zmiana – odnowiona aplikacja interaktywnych map Wilna. Aplikacja umożliwia m. in. analizę wszystkich danych w celu oceny zaistniałych zmian.

§ Zapytaj, nie zbledzisz!

Porady prawne

● Dokonując przelewów jedni drugim mieszkańcy wpisują różne rzeczy w rubryce „Tytuł przelewu” (lit. mokėjimo paskirtis). Niektórzy nie stronią od żartów i piszą np. „pieniądze dla terrorystów”. Banki ostrzegają jednak, że nawet za żarty mogą takie przelewy zawiesić. Klienci powinni podawać dokładny i prawdziwy tytuł przelewu.

Czytelniczka Emilia pyta, co należy podać w rubryce „Tytuł przelewu”: „Często w grupie przyjaciół ktoś jeden płaci za kolację, bilety do kina czy teatru. Dlatego, gdy robię znajomym przelewy zwracając im pieniądze, tak właśnie piszę: „Pieniądze za kino czy kolację”. Znajomi mówią mi jednak, że wystarczy wpisać „doładowanie rachunku” i już. Ale przecież dokładna nazwa pomaga śledzić kto za co przelał pieniądze. Jeżeli wszyscy wpiszą „doładowanie rachunku”, nie będzie jasne, kto za co przelał pieniądze” – argumentuje Emilia.

Pyta więc, co należy podawać w rubryce „Tytuł przelewu” i czy w ogóle należy coś podawać?

Rzeczniczka prasowa banku SEB Ieva Dauguvietytė-Daskevičienė podkreśla, że zgodnie z przepisami świadczenia usług bankowych (tj. umową z klientem) zlecenie płatnicze jest oficjalnym dokumentem i klient jest odpowiedzialny za jego treść i prawdziwość.

Jeżeli odbiorcy płatności nie jest istotne i płatnik nie ma obowiązku podawania w rubryce „Tytuł płatności” numeru identyfikacyjnego, numeru rachunku, który opłaca itp., wówczas taki właśnie tytuł można zostawić. We wszystkich przypadkach nie da się dokonać przelewu bez wypełnienia rubryki „Tytuł płatności” – wyjaśnia przedstawicielka banku.

Tytuł transakcji płatniczej ma być podany precyzyjnie i jasno ze wskazaniem usługi czy towaru, za który się płaci, w jakim celu dokonywany jest przelew. Pomoże to odbiorcy nie tylko dokładniej zidentyfikować płatność, ale też pomoże szybciej jej dokonać.

Zdaniem przedstawicielki banku SEB, banki stale prowadzą monitoring przelewów – do tego zobowiązuje je Ustawa o prewencji prania brudnych pieniędzy i finansowania terrorystów, jak również realizowane przez UE sankcje międzynarodowe oraz inne akty prawne. Dlatego nawet w przypadku, gdy klienci w rubryce „Tytuł płatności” próbują wpisać niestosowne żarciki (np. o finansowaniu terrorystów) czy coś podobnego, należy pamiętać o tym, że wszystkie podane w rubryce „Tytuł płatności” słowa wskazujące na nielegalną działalność mogą wywołać podejrzenia.

Wilno zdobyło 5 nagród

Podczas odbywających się w Cannes największych na świecie targów nieruchomości MIPIM Wilno zdobyło łącznie 5 nagród w sporządzanym co roku przez magazyn fDi rankingu najbardziej perspektywicznych miast Europy.

W klasyfikacji ogólnej miast średniej wielkości Wilno uplasowało się na 3. miejscu.

W kategorii przyciągania kapitału ludzkiego eksperci przyznali stolicy Litwy 2. miejsce, natomiast w kategorii potencjału gospodarczego znalazła się ona w trójce najlepszych.

Wilno jest też wśród najlepszych w kategorii potencjału biznesowego – zajęło 6. miejsce, natomiast w kategorii przyciągania inwestycji uplasowało się na 5. pozycji.

Mimo wyzwań geopolitycznych, z którymi mierzy się Europa, Wilno nadal się wyróżnia szybkim rozwojem gospodarczym i pozostaje atrakcyjne dla inwestorów zagranicznych dzięki prowadzonej polityce inwestycyjnej, wygodnej infrastrukturze i klimatowi socjokulturowemu.

Prognose pogody na tydzień

Czwartek 21 marca	Piątek 22 marca	Sobota 23 marca	Niedziela 24 marca	Poniedziałek 25 marca	Wtorek 26 marca	Środa 27 marca
10°C	7°C	8°C	9°C	10°C	7°C	11°C
1°C	4°C	4°C	3°C	3°C	3°C	2°C
Księżyc:		Księżyc:		Księżyc:		Księżyc:
III 25 PEŁNIA		IV 02 OSTATNIA KWADRA		IV 08 NÓW		IV 15 1 KWADRA

KALENDARZ
CODZIENNY**Czwartek, 21 marca**

Słońce: wsch. – 6.17, zach. – 18.35
Długość dnia – 12 godz. 18 min.
Ludomira, Marzanny, Mikołaja

Piątek, 22 marca

Dzień Morza Bałtyckiego
Słońce: wsch. – 6.15, zach. – 18.36
Długość dnia – 12 godz. 21 min.
Bazylego, Bogusława, Katarzyny,
Kazimierza, Lei, Zachariasza

Sobota, 23 marca

Światowy Dzień Meteorologii
Słońce: wsch. – 6.12, zach. – 18.38
Długość dnia – 12 godz. 26 min.
Feliksa, Nikona, Józef, Pelagii,
Rebeki, Zbysława

21 MARCA

1974 – zmarł w Monachium hrabia Michał Tyszkiewicz (Michał Zygmunt Antoni Maria Tyszkiewicz-Lohojcki), ziemianin, właściciel Ornian (r. święciański), dyplomata (ur. 1903); poeta (*Jesienna piosenka*), mąż Hanka Ordonówny.

22 MARCA

1864 – został powieszony w Wilnie Konstanty Kalinowski, jeden z przywódców Powstania Styczniowego, bohater narodowy Białorusi, Litwy i Polski (ur. 1838).
1974 – przedstawiciele siedmiu państw nadbałtyckich podpisali w Helsinkach konwencję o ochronie środowiska regionu Morza Bałtyckiego.

23 MARCA

1824 – urodził się w Saraceja (ob. Mołdawia) Zygmunt Milkowski (ps. Teodor Tomasz Jeż), pisarz (*Historia o pra-pra-pra... wnuku i pra-pra-pra... dziadku*) publicysta, w 1887 współzałożyciel tajnej Ligi Polskiej (zm. 1913).

1924 – urodziła się w Wilnie Zofia Engiel, lekarka, logopeda, twórczyni jednej z metod w terapii jåkania (zm. 2008); absolwentka Uniwersytetu Wrocławskiego.

1984 – premiera komedii filmowej *Akademia Policyjna* (reż. Hugh Wilson); zapoczątkowała całą serię.

24 MARCA

1644 – zmarła w Wilnie Cecylia Renata Habsburżanka, królowa Polski, żona Władysława IV Wazy (ur. 1611). Pochowana w katedrze na Wawelu.

1874 – urodził się w Budapeszcie Harry Houdini (jako Erik Weisz), sławny amerykański iluzjonista, demaskator spirytystów (zm. 1926).

Niedziela, 24 marca

Światowy Dzień Gruźlicy
Słońce: wsch. – 6.10, zach. – 18.40
Długość dnia – 12 godz. 30 min.
Gabriela, Katarzyny, Marka, Sewera

Poniedziałek, 25 marca

Zwiasutowanie NMP
Słońce: wsch. – 6.07, zach. – 18.42
Długość dnia – 12 godz. 35 min.
Ireneusza, Małgorzaty, Marii

Wtorek, 26 marca

Słońce: wsch. – 6.05, zach. – 18.44
Długość dnia – 12 godz. 39 min.
Dyzmy, Emanuela, Larysy, Ludge-
ra, Magdaleny, Teodora

Środa, 27 marca

Słońce: wsch. – 6.02, zach. – 18.46
Długość dnia – 12 godz. 44 min.
Ernesta, Jana, Lidii, Roberta, Ruperta

1944 – Niemcy w ramach akcji represyjnej we w. Markowa (woj. podkarpackie) rozstrzelali rodzinę Ulmów (od 2023 błogosławieni) oraz ukrywanych przez nich Żydów z rodzin Szallów i Goldmanów.
– urodził się Benediktas Vilmantas Rupeika, litewski dziennikarz, sygnatariusz Aktu Odrodzenia Niepodległości z 1990, w 1988 jako pierwszy prowadził autorskie programy na żywo.

1999 – rozpoczęły się naloty lotnictwa NATO na Jugosławię z powodu sytuacji w Kosowie (operacja „Allied Force”); pierwsza wielka akcja militarna Sojuszu.

25 MARCA

1939 – urodził się w. Janiszki (r. solecznicki) Józef Kwiatkowski, pedagog, wieloletni prezes Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

1944 – zmarł w KL Majdanek Emilian Kowecz, błogosławiony, ukraiński duchowny greckokatolicki (ur. 1884).

1994 – niemieccy neonaziści podpalili synagogę w Lubece; pierwszy taki incydent od czasu zakończenia wojny.

26 MARCA

1874 – urodził się Robert Lee Frost, największy amerykański poeta XX w., czterokrotny laureat Nagrody Pulitzera (zm. 1963).

1944 – urodziła się Diana (właśc. Diane Ernestine Earle) Ross, znana amerykańska piosenkarka.

27 MARCA

1944 – ok. 1800 osób, głównie kobiet i dzieci, zostało zamordowanych w getcie żydowskim w Kownie.

WI. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Deszcz może pomóc przeżyć

Naukowcy z Politechniki w Ilmenau w Niemczech poddali trójwymiarowe modele ludzkiej głowy działaniu odpowiadającym bezpośredniemu uderzeniu pioruna. Okazało się, że są one mniej podatne na uszkodzenia, jeśli są mokre.

– Jeśli jesteś na zewnątrz i nie masz schronienia, mokra skóra jest lepsza niż sucha, ponieważ filtr wodny działa jak powłoka ochronna – mówi René Machts, pierwszy autor badania.

W czasopiśmie Scientific Reports Machts i jego współpracownicy napisali, że badania teoretyczne sugerowały wcześniej, że mokra skóra może zmniejszyć ilość prądu przepły-

wającego przez ludzkie ciało w przypadku uderzenia pioruna.

Badania sugerują, że zwierzęta o mokrej skórze mają wyższy wskaźnik przeżywalności w takiej sytuacji. Japońscy naukowcy w latach 80. poprzedniego wieku razili szczury sztucznymi „piorunami”. Przeżywalność było nieco wyższa, kiedy zwierzęta były mokre (5 z 10, 3 z 10 gdy były suche).

Naukowcy chcą teraz zbadać, w jaki sposób głowę człowieka może ochronić kask. Oraz z jakiego powinien zostać zrobiony materiał, by trafienie piorunem przyniosło jak najmniej szkód. – Z pewnością pomogłoby to turystom, którzy w czasie burzy nie mogą znaleźć schronienia.

Śmiech na zdrowie

Na nadbałtycką plażę przyjeżdża samochód Zakładu Oczyszczania Miasta. Wsiadają pracownicy i zaczynają zbierać: butelki, papiery, puszki, opakowania, folie, pampersy, pety, reszki jedzenia, niedopalone papyki z ognisk. Widząc to kilkuletni chłopczyk przybiega do mamy i woła:

– Mamo, mammo, śmieciarze przyjechali!
Na co mama:
– Śmieciarze to my. Ci panowie to służba porządkowa.

– Panie Kubal, lubi pan ciepłą wódkę?
– Nie.
– Alubi pan spocone dziewczyny?
– Noo... nie!
– No to się znakomicie składa – zamiast w lipcu – weźmie Pan urlop w listopadzie!

Chłopak z dziewczyną na pierwszej randce.

Dziewczyna jak to zwykle bywa zadaje mnóstwo pytań:

– A czy ty masz jakieś wady?
– Tak – odpowiada chłopak – jestem szczery.
– Wiesz co, ale mi się wydaje, że szczerość to nie wada...
– Nic mnie nie obchodzi co ci się wydaje.

Mąż siedzi przy komputerze, za jego plecami żona.

Żona mówi:
– Puść mnie na chwilę, teraz ja sobie posurfuję po internecie!
A mąż na to:
– Czy ja ci wrywam gąbkę z ręki jak zmywasz naczynia?!

W przedszkolu Jasiu siedzi na nocniczku i płacze.

– Dlaczego płaczesz? – pyta pani wychowawczyni.

– Bo pani Zosia powiedziała, że jak ktoś nie zrobi kupki to nie pójdzie na spacer.

– I co? Nie możesz zrobić...
– Ja zrobiłem, ale Wojtek mi ukradł!!!

Praca zdalna ma ten plus, że jest zdalna.

Herbata ma ten plus, że możesz pić ją w pracy.

Jack Daniels ma ten plus, że wygląda jak herbata.

Japończycy zbudowali aparat fotograficzny z tak szybką migawką, że udało im się sfotografować kobietę z zamkniętymi ustami.

Spytka się dwóch kumpli:
– Ty, to prawda, że ta twoja Gośka, to cię zostawiła?

– Ano... Prawda...
– To nie mogłeś powiedzieć jej, że twój ojciec to milioner, i że jest praktycznie jedną nogą w grobie?
– Powiedziałem... I teraz Gośka nie jest moją dziewczyną... Tylko macochą...

Szef wzywa sekretarkę:

– Miranda, jesteś z nami już 3 lata, w pracy nie nie robisz, chamsko odnosisz się do klientów, olewasz mnie, bardzo cię proszę, weź się wreszcie w garść i zacznij normalnie pracować.
– Tak? To zwolnij mnie, baranie!
– A ty znów swoje... Przecież wiem, że jesteś afrolesbijką żydowskiego pochodzenia.

Apteka:

– Ma pani jakiś odpowiednik viagry dla kobiet?
– Ja nie, ale obok jest jubiler i z pewnością coś pan u niego znajdzie.

Czym różni się programista od polityka?

– Programiście płacą pieniądze tylko za programy, które dają jakiś efekt.

Grupa turystów spaceruje po Paryżu. Przewodnik mówi:

– Właśnie przechodzimy obok słynnego paryskiego burdelu.
– Dlaczego obok?!

Kulturalnie?

Diuna zarabia

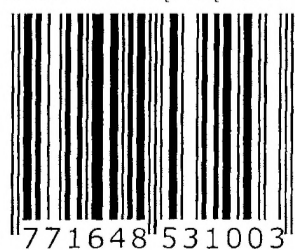
Po 18 dniach (a właściwie trzech weekendach) od światowej premiery „Diuna: Część druga” zarobiła w kinach całego świata 494,7 mln dolarów. 205,3 mln film zarobił na rynku amerykańskim (USA plus Kanada), 289,4 na pozostałych światowych rynkach. Przy czym trzeba zaznaczyć, że w kilku ważnych krajach, głównie azjatyckich, dzieło Denisa Villeneuve’a wyszło na ekrany z opóźnieniem. W ostatnim tygodniu Villeneuve pojawił się w Chinach, gdzie również jego film bije już rekordy powodzenia – po dziesięciu dniach ma już na koncie ponad 36 mln dolarów. W Polsce już po drugim weekendzie zgromadził ponad milion widzów.

Film Villeneuve’a ożywia tegoroczny rynek filmowy, który w pierwszych dwóch miesiącach nie notował dobrych rezultatów. Zajmujący drugie miejsce film „Kung Fu Panda” ma na światowym koncie 176 mln dolarów, trzeci – „Bob Marley – One Love” Reinalda Marcusa Greena 169 mln. W tym roku jeszcze tylko dwa tytuły przekroczyły wpływy w wysokości 100 mln dolarów. To „Pszczołar” Davida Ayera i „Wredne dziewczyny” Marka Watersa.

„Diuna: Część druga” zbiera jednocześnie bardzo dobre recenzje, umacnia też pozycję na rynku Timothee Chalameta, który równie dobrze sprawdza się w kinie niszowym, artystycznym, jak i w wielkich blockbustach. Dziś już krytycy piszą, że druga część „Diuny” będzie miała szansę na nominacje i nagrody w przyszłorocznym wyścigu Oscarowym. I to nie tylko w kategoriach technicznych.

A Villeneuve pracuje już podobno nad częścią trzecią.

9 771648 531003